

31991L0439

24.8.1991

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L 237/1

DYREKTYWA RADY**z dnia 29 lipca 1991 r.****w sprawie praw jazdy**

(91/439/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 75,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

do celów wspólnej polityki transportowej i jako wkład do poprawy bezpieczeństwa drogowego, a także dla ułatwienia ruchu osób zamieszkałych w jednym z Państw Członkowskich innym niż ten, w którym zdawały egzamin na prawo jazdy, pożądane jest, aby istniał jeden wzór krajowego prawa jazdy dla całej Wspólnoty, uznawany wzajemnie przez Państwa Członkowskie, bez potrzeby wymiany praw jazdy;

pierwszy krok w tym kierunku został podjęty poprzez pierwszą dyrektywę Rady 80/1263/EWG z dnia 4 grudnia 1980 r. w sprawie wprowadzenia praw jazdy wydawanych w imieniu Wspólnoty ⁽⁴⁾, która ustanowiła jeden wzór krajowego prawa jazdy dla całej Wspólnoty i wprowadziła wzajemne uznawanie przez Państwa Członkowskie krajowych praw jazdy oraz wymianę praw jazdy przez posiadaczy zmieniających normalne miejsce zamieszkania albo miejsce zatrudnienia z jednego Państwa Członkowskiego do innego; należy kontynuować postęp;

ustanowiony przez dyrektywę 80/1263/EWG wzór krajowego prawa jazdy należy dostosować tak, aby uwzględniał między innymi harmonizację kategorii i podkategorii pojazdów i aby uczynić prawa jazdy łatwiej zrozumiałe zarówno wewnątrz Wspólnoty, jak i poza jej granicami;

z przyczyn dotyczących bezpieczeństwa drogowego należy ustanowić minimalne wymagania dla wydawania prawa jazdy;

⁽¹⁾ Dz.U. C 48 z 27.2.1989, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 175 z 16.7.1990, str. 40.

⁽³⁾ Dz.U. C 159 z 26.6.1989, str. 21.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1980, str. 1.

artykuł 3 dyrektywy 80/1263/EWG przewiduje, że ostateczne przepisy uogólniające kategorie pojazdów we Wspólnocie, wymienione w tym artykule, należy przyjąć bez możliwości odstępstwa od nich, podobnie jak warunki ważności praw jazdy;

należy uwzględnić możliwość dalszego podziału wymienionych kategorii pojazdów, w szczególności w celu wspierania dostępu do kolejnych stopni uprawniających do prowadzenia takich pojazdów w interesie bezpieczeństwa drogowego i uwzględnienia obecnych sytuacji krajowych;

należy przyjąć przepisy szczególne w celu ułatwienia prowadzenia pojazdów przez osoby niepełnosprawne;

artykuł 10 dyrektywy 80/1263/EWG przewiduje bardziej szczegółową harmonizację norm dotyczących egzaminów na prawo jazdy i wydawania praw jazdy, w tym celu wiedza, umiejętności i zachowanie związane z prowadzeniem pojazdu silnikowego należy określić i na tych założeniach należy oprócz egzaminu na prawo jazdy, minimalne normy sprawności fizycznej i umysłowej do prowadzenia takich pojazdów należy ponownie określić;

przepisy określone w art. 8 dyrektywy 80/1263/EWG, w szczególności zobowiązanie do wymiany prawa jazdy w terminie jednego roku od daty zmiany stałego miejsca zamieszkania, stanowią utrudnienie w swobodnym przepływie osób; jest to niedopuszczalne w świetle postępu dokonanego w kierunku integracji europejskiej;

ponadto z powodów związanych z bezpieczeństwem drogowym i z ruchem Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość stosowania ich przepisów krajowych w sprawie cofnięcia, zawieszenia i unieważnienia praw jazdy w stosunku do wszystkich posiadaczy praw jazdy mających normalne miejsce zamieszkania na ich terytorium,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Kategoria B + E

Artykuł 1

— zespół pojazdów składający się z pojazdu ciągnącego w kategorii B i przyczepy, jeżeli zespół nie mieści się w kategorii B;

1. Państwa Członkowskie wprowadzają krajowe prawo jazdy oparte na wzorze wspólnotowym opisanym w załączniku I zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.

Kategoria C

2. Prawa jazdy wydane przez Państwa Członkowskie są wzajemnie uznawane.

— pojazdy silnikowe inne niż te w kategorii D, a których maksymalna dopuszczalna masa przekracza 3 500 kilogramów, pojazdy tej kategorii mogą być połączone z przyczepą, której maksymalna dopuszczalna masa nie przekracza 750 kilogramów;

3. Jeżeli posiadacz ważnego prawa jazdy przyjmuje normalne miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim innym niż to, które wydało prawo jazdy, przyjmujące Państwo Członkowskie może stosować do posiadacza prawa jazdy swoje krajowe przepisy przez okres ważności tego prawa jazdy, badania lekarskie i obowiązki uiszczania opłat, a także może umieszczać w tym prawie jazdy informacje niezbędne dla służb administracyjnych.

Kategoria C + E

— zespół pojazdów, w którym pojazd z napędem należy do kategorii C, a jego przyczepa ma maksymalną masę dopuszczalną większą niż 750 kilogramów;

Artykuł 2

Kategoria D

1. Emblemata umieszczone na stronie 1 wzoru wspólnotowego prawa jazdy zawiera znak odróżniający Państwa Członkowskiego wystawiającego prawo jazdy.

— pojazdy silnikowe używane do przewozu osób, które mają więcej niż osiem miejsc siedzących oprócz miejsca kierowcy, pojazdy silnikowe tej kategorii mogą być połączone z przyczepą, której dopuszczalna masa nie przekracza 750 kilogramów;

2. Państwo Członkowskie podejmuje wszelkie niezbędne środki dla uniknięcia ryzyka podrabiania praw jazdy.

Kategoria D + E

3. Za zgodą Komisji Państwo Członkowskie może wprowadzić do wzoru podanego w załączniku I zmiany niezbędne do komputerowego przetwarzania praw jazdy.

— zespół pojazdów, w których pojazd ciągnący należy do kategorii D, a jego przyczepa ma dopuszczalną masę maksymalną przekraczającą 750 kilogramów.

Artykuł 3

2. W zakresie kategorii A, B, B + E, C, C + E, D i D + E może być wydawane specjalne prawo jazdy na prowadzenie pojazdów w następujących podkategoriach:

1. Prawo jazdy przewidziane w art. 1 upoważnia do prowadzenia pojazdów następujących kategorii:

Podkategoria A1

Kategoria A

— motocykle z koszem lub bez;

— lekkie motocykle o pojemności silnika nieprzekraczającej 125 cm³ i mocy nieprzekraczającej 11 kW;

Kategoria B

Podkategoria B1

— pojazdy silnikowe o maksymalnej dopuszczalnej masie nieprzekraczającej 3 500 kilogramów i mające nie więcej niż osiem miejsc siedzących oprócz miejsca kierowcy, pojazdy silnikowe w tej kategorii mogą być połączone z przyczepą, której dopuszczalna masa nie przekracza 750 kilogramów;

— motocykle trójkołowe i czterokołowe;

Podkategoria C1

— zespół pojazdu ciągnącego w kategorii B i przyczepy, w którym maksymalna dopuszczalna masa nie przekracza 3 500 kilogramów, a maksymalna dopuszczalna masa przyczepy nie przekracza masy pojazdu ciągnącego bez ładunku;

— pojazdy silnikowe inne niż w kategorii D, a których maksymalna dopuszczalna masa jest większa niż 3 500 kilogramów, ale nie większa niż 7 500 kilogramów; pojazdy silnikowe w tej kategorii mogą być połączone z przyczepą mającą maksymalną masę nieprzekraczającą 750 kilogramów;

Podkategoria C1 + E

- zespół pojazdów, w którym pojazd ciągnący należy do podkategorii C1, a jego przyczepa ma maksymalną dopuszczalną masę większą niż 750 kilogramów, pod warunkiem że maksymalna dopuszczalna masa tak utworzonego zespołu nie przekracza 12 000 kilogramów i że maksymalna dopuszczalna masa przyczepy nie przekracza masy pojazdu ciągnącego bez ładunku;

Podkategoria D1

- pojazdy silnikowe przeznaczone do przewozu osób, mające więcej niż osiem miejsc siedzących oprócz miejsca kierowcy, ale nie więcej niż 16 miejsc siedzących oprócz miejsca kierowcy, pojazdy silnikowe tej kategorii mogą być sprzężone z przyczepami, które mają dopuszczalną maksymalną masę nieprzekraczającą 750 kilogramów;

Podkategoria D1 + E

- zespół pojazdów, w którym pojazd ciągnący należy do kategorii D1, a jego przyczepa ma dopuszczalną maksymalną masę większą niż 750 kilogramów, pod warunkiem że:
  - po pierwsze, maksymalna dopuszczalna masa tak utworzonego zespołu nie przekracza 12 000 kilogramów i maksymalna dopuszczalna masa przyczepy nie przekracza masy pojazdu ciągnącego bez ładunku;
  - po drugie, przyczepa nie jest używana do transportu osób.

3. Do celów niniejszego artykułu:

- „pojazd o napędzie silnikowym” oznacza pojazd samobieżny poruszający się po drodze własnym napędem, niebędący pojazdem szynowym,
- „motocykl trójkołowy” i „motocykl czterokołowy” oznaczają odpowiednio każdy trój- lub czterokołowy pojazd kategorii B o najwyższej prędkości konstrukcyjnej powyżej 50 km/h, albo napędzany przez silnik spalinowy z zapłonem iskrowym o pojemności większej niż 50 cm³ lub jakkolwiek inny silnik o równoważnej mocy. Masa pojazdu bez ładunku nie może przekraczać 550 kilogramów. Do masy pojazdu bez ładunku o napędzie elektrycznym nie zalicza się masy akumulatorów.

Państwa Członkowskie mogą ustanowić mniejsze normy dotyczące masy pojazdu bez ładunku i dodać inne, takie jak maksymalna pojemność silnika lub moc,

- „motocykl” oznacza dwukołowy pojazd o maksymalnej prędkości konstrukcyjnej większej niż 50 km/h albo, jeżeli jest on napędzany przez silnik spalinowy o pojemności większej niż 50 cm³, motocykl z koszem należy traktować tak samo jak motocykl,

- „pojazd silnikowy” oznacza każdy pojazd o napędzie silnikowym, inny niż motocykl, który jest normalnie używany do przewozu osób lub rzeczy albo do ciągnięcia po drogach pojazdów używanych do przewozu osób lub rzeczy. Określenie to obejmuje trolejbusy, tj. pojazdy podłączone do przewodu elektrycznego i nieporuszające się po szynach. Nie obejmuje ono ciągników rolniczych i leśnych,

- „ciągnik rolniczy lub leśny” oznacza każdy pojazd o napędzie silnikowym poruszający się na kołach lub gąsienicach, mający co najmniej dwie osie, którego główna funkcja polega na sile ciągnącej, który jest specjalnie przystosowany do ciągnięcia, pchania, przenoszenia lub manipulowania pewnymi narzędziami, maszynami lub przyczepami, używanymi w związku z czynnościami rolniczymi i leśnymi i których używanie do przewozu osób lub rzeczy lub do ciągnięcia po drogach pojazdów używanych do przewozu osób lub rzeczy jest tylko funkcją drugorzędną.

4. Państwa Członkowskie mogą po konsultacji z Komisją odstąpić od prędkości wskazanych w ust. 3 tiret drugie i trzecie, pod warunkiem że będzie to zaznaczone w prawie jazdy i że będą one zalecały mniejsze prędkości.

5. Dla podkategorii A1 Państwa Członkowskie mogą nałożyć dodatkowe ograniczenia.

6. Za zgodą Komisji Państwa Członkowskie mogą wyłączyć ze stosowania niniejszego artykułu niektóre pojazdy o napędzie silnikowym specjalnego typu, takie jak pojazdy specjalne dla osób niepełnosprawnych.

Artykuł 4

1. Prawo jazdy wymienia warunki, pod jakimi kierowca jest upoważniony do prowadzenia pojazdu.

2. Jeżeli ze względu na niepełnosprawność dopuszcza się prowadzenie pojazdów tylko pewnych typów albo pojazdów specjalnie przystosowanych, to sprawdzenie umiejętności i zachowanie się kierowcy przewidziane w art. 7 należy przeprowadzić na takim pojeździe.

Artykuł 5

1. Wydawanie praw jazdy podlega następującym warunkom:

- a) prawa jazdy kategorii C i D wydaje się tylko kierowcom, którzy mają już prawo jazdy kategorii B;

b) prawa jazdy kategorii B + E, C + E, D + E wydaje się tylko kierowcom, którzy mają już prawo jazdy odpowiednio kategorii B, C albo D.

2. Ważność praw jazdy określa się w następujący sposób:

a) prawa jazdy kategorii C + E lub D + E mają ważność dla zespołu pojazdów kategorii B + E;

b) prawa jazdy kategorii C + E mają ważność dla kategorii D + E, jeżeli ich posiadacze mają prawo prowadzenia pojazdów w kategorii D.

3. Dla ruchu na ich własnym terytorium Państwa Członkowskie mogą przyznać następujące odpowiedniki:

a) pojazdy trójkołowe lub czterokołowe z własnym napędem mogą być zaliczone do kategorii A albo A1;

b) lekkie motocykle mogą być zaliczone do kategorii B.

4. Państwa Członkowskie mogą po konsultacji z Komisją zezwolić na prowadzenie na ich terytorium:

a) pojazdów kategorii D1 (najwyżej 16 miejsc siedzących oprócz miejsca kierowcy oraz maksymalnej dopuszczalnej masy 3 500 kilogramów, wyłączając wszelkie specjalne wyposażenie przeznaczone do przewozu osób niepełnosprawnych) przez posiadaczy mających powyżej 21 lat prawa jazdy kategorii B, które otrzymali przynajmniej kilka lat wcześniej, pod warunkiem że te pojazdy będą używane przez organizacje niekomercyjne do celów społecznych i że kierowca świadczy swoje usługi na zasadzie dobrowolności;

b) pojazdów o maksymalnej dopuszczalnej masie przekraczającej 3 500 kilogramów przez kierowców mających powyżej 21 lat, posiadających prawo jazdy kategorii B, uzyskane co najmniej dwa lata wcześniej, pod warunkiem że głównym zadaniem tych pojazdów jest wykorzystywanie ich na miejscu na placach ćwiczebnych lub wypoczynkowych i że są one używane przez organizacje niekomercyjne do celów społecznych i że takie pojazdy zostały przebudowane w ten sposób, że nie mogą być użyte ani do przewożenia więcej niż dziesięciu osób, ani do przewożenia jakichkolwiek innych rzeczy oprócz tych, które są ściśle niezbędne do ich celów.

Artykuł 6

1. Minimalne warunki dotyczące wieku potrzebnego do uzyskania prawa jazdy są następujące:

a) 16 lat:

— dla podkategorii A1;

— dla podkategorii B1;

b) 18 lat:

— dla kategorii A; jednakże pozwolenie na prowadzenie motocykli o mocy przekraczającej 25 kW albo o stosunku mocy do ciężaru przekraczającym 0,16 kW/kg (albo motocykli z koszem o stosunku mocy do ciężaru przekraczającym 0,16 kW/kg) uzależnione jest od przynajmniej dwuletniej praktyki na motocyklach o niższych specyfikacjach, podlegających prawu jazdy kategorii A; to wymaganie dotyczące uprzedniej praktyki może być uchylone, jeżeli kandydat ma przynajmniej 21 lat, z zastrzeżeniem przejścia przez kandydata specjalnych badań dotyczących umiejętności i zachowania;

— dla kategorii B, B + E;

— dla kategorii C, C + E i podkategorii C1, C1 + E, bez uszczerbku dla przepisów dotyczących prowadzenia takich pojazdów w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 3820/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego ⁽¹⁾;

c) 21 lat:

— dla kategorii D i D + E, oraz podkategorii D1, D1 + E, bez uszczerbku dla przepisów dotyczących prowadzenia takich pojazdów w rozporządzeniu (EWG) nr 3820/85.

2. Państwa Członkowskie mogą odstąpić od wymagania granicy wieku ustalonej dla kategorii A, B i B + E i wydawać takie prawa jazdy od 17 roku życia, z wyjątkiem przypadków objętych przepisami dotyczącymi kategorii A ustanowionych w ust. 1 lit. b) tiret pierwsze zdanie ostatnie.

3. Państwa Członkowskie mogą odmówić uznania ważności na ich terytorium praw jazdy wydanych kierowcom poniżej 18 roku życia.

Artykuł 7

1. Prawa jazdy są wydawane poza tym tylko takim kandydatom:

a) którzy przeszli badania umiejętności i zachowania oraz badanie teoretyczne i którzy odpowiadają normom medycznym, zgodnie z przepisami załączników II i III;

b) którzy mają normalne miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego wydającego prawo jazdy albo którzy mogą przedstawić zaświadczenie, że studiuje w tym kraju od co najmniej sześciu miesięcy.

2. Bez uszczerbku dla przepisów, które mają być przyjęte w tym względzie przez Radę, każde Państwo Członkowskie zachowa prawo określania na podstawie krajowych kryteriów okresów ważności praw jazdy przez siebie wydawanych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 370 z 31.12.1985, str. 1

3. Państwa Członkowskie mogą za zgodą Komisji odstąpić od przepisów załącznika III, w przypadku gdy te odstępstwa są zgodne z rozwojem nauk medycznych i z zasadami ustanowionymi w tym załączniku.

4. Państwa Członkowskie mogą bez uszczerbku dla krajowego prawa karnego i uregulowań prawnych dotyczących policji po zasięgnięciu opinii Komisji zastosować do wydawania praw jazdy ich przepisy krajowe odnoszące się do warunków odmiennych niż te, które są określone w niniejszej dyrektywie.

5. Żadna osoba nie może posiadać praw jazdy wydanych przez więcej niż jedno Państwo Członkowskie.

Artykuł 8

1. Jeżeli posiadacz ważnego krajowego prawa jazdy wydanego przez jedno z Państw Członkowskich zmienił normalne miejsce zamieszkania na inne Państwo Członkowskie, to może zażądać, aby jego prawo jazdy zostało wymienione na równoważne prawo jazdy; do Państwa Członkowskiego wydającego zamienne prawo jazdy należy sprawdzenie, w razie potrzeby, czy przedstawione prawo jazdy jest jeszcze rzeczywiście nadal ważne.

2. Z zastrzeżeniem przestrzegania zasady terytorialności prawa karnego i uregulowań prawnych dotyczących policji Państwa Członkowskie normalnego miejsca zamieszkania mogą stosować swoje przepisy krajowe dotyczące ograniczania, zawieszania, cofania lub unieważniania prawa jazdy posiadaczowi prawa jazdy wydanego przez inne Państwo Członkowskie oraz, w razie potrzeby, wymienić w tym celu to prawo jazdy.

3. Państwo Członkowskie dokonujące wymiany zwraca stare prawa jazdy władzom tego Państwa Członkowskiego, które je wystawiło z uzasadnieniem tej czynności.

4. Państwo Członkowskie może odmówić uznania ważności jakiegokolwiek prawa jazdy wydanego przez inne Państwo Członkowskie osobie, która na terytorium poprzednio wymienionego państwa podlega jednemu ze środków, określonych w ust. 2.

Państwo Członkowskie może również odmówić wydania prawa jazdy kandydatowi, który podlega takim środkom w innym Państwie Członkowskim.

5. Otrzymanie wtórnika prawa jazdy, które zostało na przykład zagubione lub skradzione, można uzyskać od właściwych organów tego kraju, w którym posiadacz prawa jazdy miał normalne miejsce zamieszkania, organy te wydadzą wtórnik na podstawie posiadanych przez nie informacji, albo, w razie potrzeby, dowodu od właściwych organów Państwa Członkowskiego, które wydało oryginał prawa jazdy.

6. W przypadku gdy Państwo Członkowskie wymienia prawo jazdy wydane przez państwo trzecie na prawo jazdy według wzoru wspólnotowego, to o takiej wymianie należy powiadomić Wspólnotę, jak również o każdym późniejszym przedłużeniu ważności lub wymianie.

Wymiana taka może nastąpić tylko wówczas, gdy prawo jazdy wydane przez państwo trzecie zostało przekazane właściwym organom Państwa Członkowskiego dokonującego wymiany. Jeżeli posiadacz tego prawa jazdy przenosi normalne miejsce zamieszkania do innego Państwa Członkowskiego, to ostatnie nie musi stosować art. 1 ust. 2.

Artykuł 9

Do celów niniejszej dyrektywy „normalne” miejsce zamieszkania oznacza miejsce, w którym osoba fizyczna przebywa przez co najmniej 185 dni w każdym roku kalendarzowym, ze względu na swoje więzi osobiste i zawodowe, w przypadku osoby niezwiązanej z tym miejscem zawodowo, ze względu na osobiste powiązania, które wskazują na istnienie ścisłych więzi między tą osobą a miejscem, w którym mieszka.

Jednakże za miejsce normalnego zamieszkania osoby związanej zawodowo z miejscem innym niż miejsce powiązań osobistych, i z tego względu przebywającej w różnych miejscach w dwu lub więcej Państwach Członkowskich, uważa się miejsce, z którym jest związana osobiście w ten sposób, że regularnie tam powraca. Ten ostatni warunek nie musi być spełniany, jeśli osoba mieszka w Państwie Członkowskim w celu wypełnienia zadania w określonym czasie. Studia uniwersyteckie bądź nauka w szkole poza zwykłym miejscem zamieszkania nie stanowią zmiany.

Artykuł 10

Państwa Członkowskie za zgodą Komisji ustalą równoważność kategorii praw jazdy wydanych przed wejściem w życie niniejszej dyrektywy z prawami jazdy określonymi w art. 3.

Państwa Członkowskie za zgodą Komisji mogą wprowadzić do ich ustawodawstwa krajowego takie poprawki, które są niezbędne do wejścia w życie przepisów art. 8 ust. 4, 5 i 6.

Artykuł 11

Po upływie pięciu lat od wprowadzenia w życie niniejszej dyrektywy Rada, stanowiąc na wniosek Komisji, dokona przeglądu krajowych przepisów dotyczących wszelkich fakultatywnych podkategorii, które mogły zostać ustanowione zgodnie z art. 3, w celu ich ewentualnej harmonizacji albo zniesienia.

Artykuł 12

1. Po konsultacji z Komisją Państwa Członkowskie przyjmą przed dniem 1 lipca 1994 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 1 lipca 1996 r.

2. Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

3. Państwa Członkowskie pomagają sobie wzajemnie we wprowadzaniu w życie niniejszej dyrektywy i, w razie potrzeby, wymieniają informacje na temat zarejestrowanych u siebie praw jazdy.

Artykuł 13

Dyrektywa 80/1263/EWG traci moc z dniem 1 lipca 1996 r.

Artykuł 14

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 29 lipca 1991 r.

W imieniu Rady
H. VAN DEN BROEK
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

PRZEPISY DOTYCZĄCE WSPÓLNOTOWEGO WZORU PRAWA JAZDY

1. Wzór wspólnotowego prawa jazdy jest różowy, a jego wymiary wynoszą:

- wysokość: 106 mm;
- szerokość: 222 mm.

2. Prawo jazdy składa się z sześciu stron:

na stronie 1 znajduje się:

- znak odróżniający Państwa Członkowskiego wydającego prawo jazdy;
- nazwa Państwa Członkowskiego wydającego prawo jazdy (nieobowiązkowo);
- znak odróżniający Państwa Członkowskiego wydającego prawo jazdy, znaki te ustala się następująco:

B:	Belgia	IRL:	Irlandia
DK:	Dania	I:	Włochy
D:	Niemcy	L:	Luksemburg
GR:	Grecja	NL:	Niderlandy
E:	Hiszpania	P:	Portugalia
F:	Francja	UK:	Zjednoczone Królestwo;
- wyrazy „Prawo jazdy”, wydrukowane dużą czcionką w języku lub językach Państwa Członkowskiego wydającego prawo jazdy; w pozostałych językach Wspólnot Europejskich, umieszcza się po odpowiednim odstępnie wydrukowane małą czcionką;
- wyrazy „wzór Wspólnot Europejskich”, wydrukowane w języku lub językach Państw Członkowskich wydających prawo jazdy;

na stronie 2 znajduje się:

1. nazwisko posiadacza;
2. imiona posiadacza;
3. data i miejsce urodzenia posiadacza;
4. nazwa właściwego organu wydającego prawo jazdy (łącznie z miejscem i datą wydania oraz pieczętką organu);
5. numer prawa jazdy;
6. zdjęcie posiadacza;
7. podpis posiadacza;
8. stałe miejsce zamieszkania lub adres do korespondencji (nieobowiązkowo);

na stronach 3 i 4 znajdują się:

kategorie (podkategorie) pojazdu, data wydania prawa jazdy w odniesieniu do danej kategorii (podkategorii), okres ważności prawa jazdy, pieczęć organu, wszelkie dodatkowe informacje lub ograniczenia, w formie kodu, dla danej kategorii (podkategorii).

Podkategorie nieprzewidziane w ustawodawstwie krajowym Państwa Członkowskiego w prawach jazdy wydawanych przez dane Państwo Członkowskie można pominąć.

Kody używane na stronie 4 ustala się następująco:

- kody 1-99: zharmonizowane kody Wspólnoty,
- kody 100 i powyżej: kody krajowe, ważne jedynie w odniesieniu do prowadzenia na terytorium Państwa Członkowskiego, które wydało prawo jazdy.

W przypadku kolejnej wymiany prawa jazdy data pierwszego wydania prawa jazdy dla każdej kategorii musi być przeniesiona na stronę 3;

na stronie 5 mogą znajdować się takie informacje, jak:

- okresy, w których prawo jazdy było zawieszono,
- poważne wykroczenia popełnione na terytorium państwa normalnego miejsca zamieszkania i uwzględnione w procedurze monitorowania kierowców, będącej w użyciu w tym państwie;

strona 6 zawiera:

- zatwierdzenia ograniczone do terytorium państwa, które ich udzieliło na podstawie równoważnych dokumentów lub w odniesieniu do kategorii pojazdów nieobjętych zakresem niniejszej dyrektywy (łącznie z datami wydania i okresami ważności),
- miejsca zarezerwowane na wpisanie zmian (nieobowiązkowo) normalnego miejsca zamieszkania posiadacza prawa jazdy.

3. Wpisów na stronach innych niż strona 1 dokonuje się w języku(-ach) Państw Członkowskich, które wydały prawo jazdy.

Jeżeli Państwo Członkowskie życzy sobie dokonać tych wpisów w języku innym niż język duński, niderlandzki, angielski, francuski, niemiecki, grecki, włoski, portugalski lub hiszpański, sporządzi ono dwujęzyczną wersję prawa jazdy, z uwzględnieniem jednego z powyższych języków, bez uszczerbku dla pozostałych przepisów niniejszego załącznika.

4. W przypadku gdy posiadacz prawa jazdy wydanego przez Państwo Członkowskie zmienił miejsce normalnego zamieszkania na inne Państwo Członkowskie, to ostatnie może wskazać:

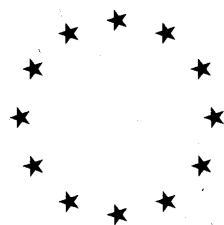
- zmianę(-y) miejsca normalnego zamieszkania na stronie 6,
- informacje istotne do celów administracyjnych, takich jak poważne wykroczenia popełnione na terytorium danego państwa, na stronie 5,

pod warunkiem że wpisuje także rodzaj informacji w wydawanych przez nie prawach jazdy, a w prawie jazdy znajduje się miejsce przeznaczone do tego celu.

Na zasadzie odstępstwa od pkt 2 niniejszego załącznika w prawach jazdy wydawanych przez Zjednoczone Królestwo nie wymaga się załączania zdjęcia ich posiadacza przez maksymalny okres dziesięciu lat od przyjęcia niniejszej dyrektywy.

WZÓR WSPÓLNOTOWEGO PRAWA JAZDY

<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <p>PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE</p> </div> <div style="width: 45%; text-align: center;"> <p>PRAWO JAZDY</p> <p>Permiso de Conducción Kørekort Führerschein Άδεια οδήγησης Permis de Conduire Ceadúnas Tiomána Patente di guida Rijbewijs Carta de Condução</p> </div> </div> <p style="text-align: right;">WSPÓLNOTY EUROPEJSKIE</p>	<p style="text-align: center;">6</p> <p style="text-align: center;">KATEGORIE POJAZDÓW, NA KTÓRE PRAWO JAZDY</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">KAT</th> <th style="width: 15%;">OD</th> <th style="width: 15%;">DO</th> <th style="width: 55%;">INFORMACJA / PIECZĘĆ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">ZMIANY W MIEJSCU ZAMIESZKANIA</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	KAT	OD	DO	INFORMACJA / PIECZĘĆ																	<p style="text-align: center;">5</p>
KAT	OD	DO	INFORMACJA / PIECZĘĆ																			
106 mm	222 mm																					

1. NAZWISKO		2	
2. IMIĘ (IMIONA)			
3. DATA I MIEJSCE URODZENIA			
4. WYDANE PRZEZ	6. ZDJĘCIE		
DNIA: W:			
5. NUMER:			
7. PODPIS WŁAŚCICIELA			
(8. MIEJSCE ZAMIESZKANIA)			

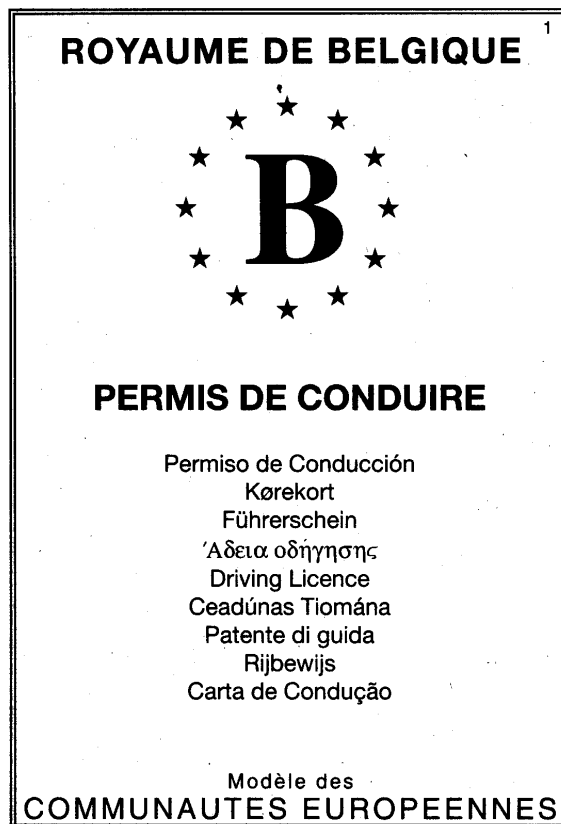
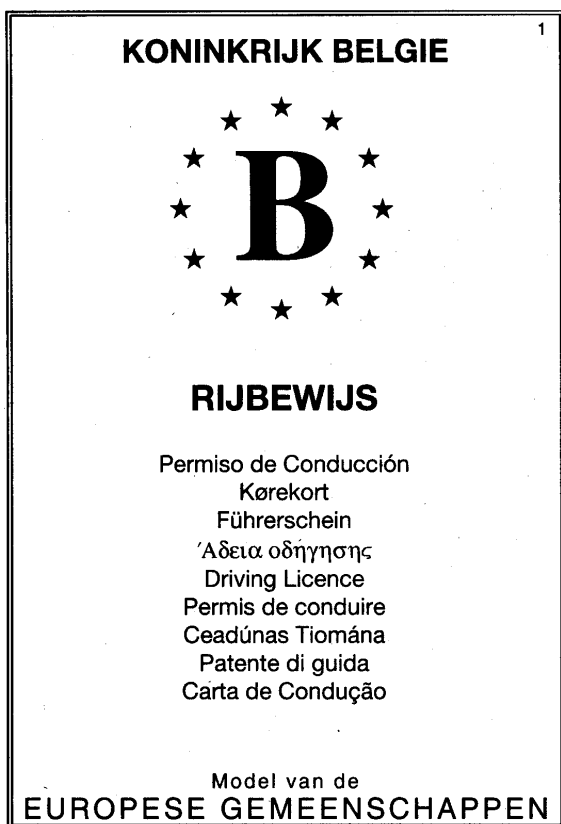
A	B	C	D	E
A1	B1	C1	D1	C1
A	B	C	D	C
≤ 125cc ≤ 11kW	≤ 3500kg ≤ (1+8%)	≤ 7500kg	≤ (1+16%)	≤ 12000kg
≤ 25kW ≤ 0.16kW/kg				≤ 12000kg

DO	OGRANICZENIA/INFORMACJE	PIECZEĆ

106 mm

222 mm

WZÓR WSPÓLNOTOWEGO PRAWA JAZDY:
PRAWO JAZDY BELGIJSKIE

ZAŁĄCZNIK II

I. WIEDZA, UMIEJĘTNOŚCI I ZACHOWANIE W PRZYPADKU KIEROWANIA POJAZDEM O NAPĘDZIE SILNIKOWYM

Do celów stosowania niniejszego załącznika w odniesieniu do obu kategorii i podkategorii obowiązują następujące przepisy, o ile w przypadku podkategorii nie zastosowano wyraźnego odniesienia.

1. **Preambuła**

W celu bezpiecznego kierowania pojazdem kierowcy wszystkich pojazdów o napędzie silnikowym muszą posiadać wiedzę, umiejętności oraz muszą zachowywać się w taki sposób, aby byli w stanie:

- rozpoznawać zagrożenia w ruchu drogowym i ocenić ich powagę,
- w wystarczającym stopniu panować nad pojazdem, aby nie stwarzać sytuacji niebezpiecznych i zapewnić właściwą reakcję w przypadku wystąpienia takich sytuacji,
- przestrzegać przepisów o ruchu drogowym, w szczególności tych mających na celu zapobieganie wypadkom drogowym i utrzymanie płynnego ruchu,
- wykryć podstawowe usterki mechaniczne w swoich pojazdach, w szczególności te stanowiące zagrożenie bezpieczeństwa, oraz zaradzić im we właściwy sposób,
- uwzględnić wszystkie czynniki mające wpływ na zachowanie za kierownicą (np. alkohol, zmęczenie, słaby wzrok itp.) w celu utrzymania pełnej zdolności do bezpiecznego kierowania pojazdem,
- pomóc w zapewnieniu bezpieczeństwa wszystkich użytkowników ruchu drogowego, w szczególności tych najsłabszych i najbardziej narażonych przez należyte poszanowanie tych uczestników.

2. **Wiedza**

Kierowcy muszą być w stanie wykazać się wiedzą i pełnym zrozumieniem w następujących dziedzinach:

- 2.1. znaczenie uwagi i ustosunkowania do innych użytkowników drogi;
- 2.2. mechaniczne aspekty związane z bezpieczeństwem drogowym; kierowcy muszą być w stanie wykryć najbardziej podstawowe usterki, w szczególności te związane z układem kierowniczym, zawieszeniem i układem hamulcowym, ogumieniem, światłami i kierunkowskazami, reflektorami, lusterkami wstecznymi, szybą przednią i wycieraczkami, układem wydechowym i pasami bezpieczeństwa;
- 2.3. najważniejsze zasady dotyczące przestrzegania bezpiecznej odległości między pojazdami, drogi hamowania i przyczepności kół jezdnych w różnych warunkach pogodowych i drogowych;
- 2.4. spostrzeganie, ocena sytuacji i podejmowanie decyzji, szczególnie w zakresie czasu reakcji oraz zmian w zachowaniu za kierownicą, spowodowanych wpływem alkoholu, leków i produktów leczniczych, stanem świadomości i zmęczeniem;
- 2.5. szczególne czynniki ryzyka związane z brakiem doświadczenia pozostałych użytkowników drogi i użytkowników najbardziej narażonych, takich jak dzieci, piesi, rowerzyści i osoby o ograniczonej możliwości poruszania się;
- 2.6. zagrożenia związane z przemieszczaniem się i kierowaniem różnymi typami pojazdów oraz z różnymi polami widzenia ich kierowców;
- 2.7. czynniki ryzyka związane z różnymi warunkami drogowymi, w szczególności ze zmianą tych warunków w zależności od pogody i pory dnia lub nocy;
- 2.8. właściwości różnych typów dróg i związane z tym obowiązujące wymagania;
- 2.9. wyposażenie zapewniające bezpieczeństwo, w szczególności korzystanie z pasów bezpieczeństwa i urządzeń przeznaczonych dla dzieci;
- 2.10. zasady dotyczące użytkowania pojazdu zgodnie z wymaganiami w zakresie ochrony środowiska naturalnego (właściwe stosowanie dźwiękowych urządzeń ostrzegawczych, umiarkowane zużycie paliwa, ograniczenie emisji substancji zanieczyszczających itd.);

- 2.11. przepisy o ruchu drogowym, w szczególności w zakresie znaków drogowych, wraz z oznaczeniami, sygnałami, prawem pierwszeństwa i ograniczeniami prędkości;
- 2.12. zasady dotyczące dokumentów administracyjnych wymaganych do użytkowania pojazdów;
- 2.13. ogólne zasady określające zachowanie kierowcy w razie wypadku (ustawienie urządzenia ostrzegawczego i zaalarmowanie) oraz środki, jakie można podjąć w celu udzielenia pomocy ofiarom wypadku drogowego, w miarę potrzeby;
- 2.14. czynniki bezpieczeństwa odnoszące się do pojazdu i przewożonych osób.

3. Umiejętności

Zasady określone poniżej stosuje się wyłącznie w zakresie zgodnym z parametrami pojazdu.

- 3.1. Kierowcy muszą posiadać umiejętność przygotowania się do bezpiecznej jazdy, wykonując następujące czynności:
    - 3.1.1. sprawdzenie stanu ogumienia, świateł, reflektorów, układu kierowniczego, hamulców, kierunkowskazów i dźwiękowych urządzeń ostrzegawczych;
    - 3.1.2. ustawienie fotela we właściwej pozycji;
    - 3.1.3. ustawienie lusterek wstecznych i pasów bezpieczeństwa;
    - 3.1.4. sprawdzenie, czy drzwi zostały odpowiednio zamknięte.
  - 3.2. Kierowca musi posiadać umiejętność posługiwania się elementami sterującymi pojazdu, tj.:
    - kołem kierownicy,
    - pedałem gazu,
    - pedałem sprzęgła,
    - dźwignią zmiany biegów,
    - hamulcem ręcznym i nożnym,w następujących warunkach:
    - 3.2.1. w chwili uruchamiania silnika i powolnego ruszania z miejsca (pod górę i z góry oraz na płaskim podłożu);
    - 3.2.2. przyspieszania do odpowiedniej prędkości przy jednoczesnym utrzymaniu prostej linii jazdy, także podczas zmiany biegów;
    - 3.2.3. dostosowania prędkości w przypadku skrętu w lewo lub w prawo na skrzyżowaniach, przy możliwie jak najmniejszym wykorzystaniu miejsca, utrzymując jednocześnie pojazd pod kontrolą;
    - 3.2.4. cofania po linii prostej oraz cofania na zakręcie w lewo lub w prawo, przy jednoczesnym utrzymaniu odpowiedniego pasa ruchu;
    - 3.2.5. zawracania, z zastosowaniem biegów do jazdy do przodu i biegu wstecznego;
    - 3.2.6. całkowitego zatrzymania pojazdu, w razie potrzeby zatrzymania awaryjnego;
    - 3.2.7. parkowania pojazdu i wyjeżdżania z miejsca parkingowego (równoległe, skośnie lub prawoskrętnie), do przodu i tyłem, na nawierzchni płaskiej, pod górę i z góry.
  - 3.3. Kierowcy muszą posiadać umiejętność posługiwania się drugorzędnymi urządzeniami sterującymi pojazdu w warunkach określonych w ppkt 3.2: wycieraczki przedniej szyby, spryskiwacz przedniej szyby, nadmuch i klimatyzacja, światła itd.
- ### 4. Zachowanie
- 4.1. Kierowcy muszą posiadać umiejętność całkowicie bezpiecznego wykonywania wszystkich podstawowych manewrów w normalnych warunkach ruchu drogowego, z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych środków ostrożności:
    - 4.1.1. obserwacja drogi (łącznie z wykorzystaniem lusterek wstecznych), oznaczeń, znaków i możliwych lub rzeczywistych zagrożeń;
    - 4.1.2. komunikowanie się z innymi użytkownikami drogi za pomocą dopuszczalnych środków;

- 4.1.3. odpowiednie reagowanie w sytuacjach rzeczywistego zagrożenia;
- 4.1.4. przestrzeganie przepisów o ruchu drogowym oraz poleceń policji, funkcjonariuszy kierujących ruchem itd.;
- 4.1.5. właściwe poszanowanie innych użytkowników drogi.
- 4.2. Kierowcy muszą także posiadać umiejętności wymagane w sytuacjach w ruchu drogowym do bezpiecznego(-nej):
  - 4.2.1. zjechania z krawężnika i/lub wyjechania z miejsca parkingowego;
  - 4.2.2. prowadzenia pojazdu przy jego odpowiednim ustawieniu na drodze, dostosowania prędkości do warunków ruchu drogowego i linii drogi;
  - 4.2.3. utrzymania odpowiedniej odległości między pojazdami;
  - 4.2.4. zmiany pasów ruchu drogowego;
  - 4.2.5. ominięcia pojazdów zaparkowanych lub stojących oraz przeszkód;
  - 4.2.6. mijania pojazdów nadjeżdżających z przeciwnika, także w warunkach ograniczonego miejsca;
  - 4.2.7. wyprzedzania w różnych sytuacjach;
  - 4.2.8. zbliżania się do i przejeżdżania przez przejazdy kolejowe;
  - 4.2.9. zbliżania się do i przejeżdżania przez skrzyżowania;
  - 4.2.10. skręcania w prawo lub w lewo na skrzyżowaniach bądź zjeżdżania z jezdni;
  - 4.2.11. podjęcia niezbędnych środków ostrożności przy wysiadaniu z pojazdu.
- 5. **Szczególne wymagania w odniesieniu do kategorii praw jazdy A, B, C, D, B + E, C + E i D + E**
  - 5.1. *Kategoria A:*

Kierowcy z prawem jazdy kategorii A muszą także posiadać umiejętność:

    - 5.1.1. dopasowania kasku i sprawdzenia innych urządzeń zabezpieczających w pojeździe;
    - 5.1.2. odblokowania motocykla ze wspornika i ruszenia bez pomocy silnika, przemieszczając się na nogach wraz z pojazdem;
    - 5.1.3. zaparkowania motocykla na wsporniku;
    - 5.1.4. zawrócenia;
    - 5.1.5. utrzymania równowagi pojazdu przy różnych prędkościach, łącznie z niską prędkością, oraz w różnych warunkach jazdy, także w sytuacji przewożenia pasażera;
    - 5.1.6. pochylenia się w zakręcie.
  - 5.2. *Kategorie C, D, C + E i D + E*

Kierowcy z prawem jazdy tych kategorii muszą także wykazywać się znajomością i całkowitym zrozumieniem w dziedzinach określonych poniżej:

    - 5.2.1. zakłócenie pola widzenia kierowcy i innych użytkowników, spowodowane cechami charakterystycznymi kierowanego pojazdu;
    - 5.2.2. podmuch wiatru wywołany przez pojazd pozostający w ruchu;
    - 5.2.3. zasady dotyczące ciężaru i wymiarów pojazdu;
    - 5.2.4. zasady dotyczące czasu kierowania pojazdem, przerwy na odpoczynek i korzystania z tachografu;
    - 5.2.5. zasady działania układów hamulcowych i regulatorów obrotów;

- 5.2.6. środki ostrożności, jakie należy podjąć przy wyprzedzaniu w związku z niebezpieczeństwem rozpryskania kałuży czy błota;
- 5.2.7. czytanie mapy drogowej.
- Ponadto muszą oni posiadać umiejętność:
- 5.2.8. sprawdzenia wspomaganego układu hamulcowego i kierowniczego;
- 5.2.9. używania różnych układów hamulcowych;
- 5.2.10. używania układów służących do redukcji prędkości, innych niż układy hamulcowe;
- 5.2.11. skorygowania toru jazdy podczas skręcania, celem uwzględnienia długości pojazdu i jego zwisów.

5.3. *Kategorie B, B + E, C, C + E, D + E*

Kierowcy pojazdów tych kategorii muszą:

- 5.3.1. znać czynniki wpływające na bezpieczeństwo, związane z obciążeniem pojazdu.

5.4. *Kategorie B + E, C + E, D + E*

Kierowcy pojazdów tych kategorii muszą posiadać umiejętność w zakresie:

- 5.4.1. podłączania i odłączania przyczepy lub naczepy do lub od ciągnika.

5.5. *Kategoria D*

Kierowcy pojazdów tej kategorii muszą wykazywać się wiedzą w zakresie:

- 5.5.1. zasad dotyczących przewozu osób;
- 5.5.2. zachowania w razie wypadku;
- 5.5.3. muszą także posiadać umiejętność podjęcia szczególnych środków odnoszących się do bezpieczeństwa pojazdu.

6. **Użytkowanie pojazdu**

Kierowcy muszą posiadać umiejętność kierowania pojazdami na różnych rodzajach dróg, zarówno w terenie zabudowanym, jak i w niezabudowanym, w różnych warunkach (pogodowych, oświetlenia, natężenia ruchu itd.).

II. MINIMALNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE EGZAMINÓW NA PRAWO JAZDY

Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, że osoby ubiegające się o prawo jazdy posiadają wiedzę i umiejętności i przedstawiają zachowanie wymagane do kierowania pojazdem mechanicznym. Egzamin wprowadzony w tym celu musi składać się z:

- egzaminu teoretycznego,
- egzaminu z zakresu umiejętności i zachowania.

Poniżej określono warunki, w jakich ma się odbywać egzamin.

7. **Egzamin teoretyczny**

7.1. *Forma*

Wybrana forma musi zapewniać możliwość sprawdzenia, czy osoba ubiegająca się o prawo jazdy posiada wymaganą wiedzę w zakresie tematów wymienionych w ust. 2 i 5 niniejszego załącznika.

Osoba ubiegająca się o prawo jazdy danej kategorii, która posiada już prawo jazdy innej kategorii, może zostać zwolniona ze wspólnych przepisów pkt 7 niniejszego załącznika.

- 7.2. *Treść egzaminu dotyczącego wszystkich kategorii pojazdów*
- Punkty wymienione poniżej odwołują się do ust. 2 niniejszego załącznika.
- 7.2.1. Muszą być zadane pytania odnoszące się do punktów wymienionych poniżej, treść pytań pozostawia się do uznania każdego Państwa Członkowskiego.
- 7.2.1.1. Przepisy o ruchu drogowym
- ppkt 2.11.
- 7.2.1.2. Kierowca
- ppkt 2.1 i 2.4.
- 7.2.1.3. Droga
- ppkt 2.3, 2.7 i 2.8.
- 7.2.1.4. Inni użytkownicy drogi
- ppkt 2.5 i 2.6.
- 7.2.1.5. Ogólne zasady i przepisy oraz przepisy i inne sprawy
- ppkt 2.12, 2.13 i 2.14.
- 7.2.2. Egzamin przewidziany w ppkt 7.2.1 należy uzupełnić wyrywkową kontrolą w zakresie jednego z podpunktów: 2.2, 2.9 i 2.10, dotyczących pojazdu.
- 7.3. *Przepisy szczególne dotyczące kategorii C, D, C + E i D + E*
- W przypadku kierowców ubiegających się o prawo jazdy kategorii C, D, C + E i D + E egzamin przewidziany w ppkt 7.2 należy uzupełnić:
- 7.3.1. o obowiązkową kontrolę w zakresie następujących punktów ust. 5 niniejszego załącznika.
- 7.3.1.1. Kategorie C, D, C + E i D + E
- Podpunkt 5.2.3 (z wyjątkiem C1, C1 + E, D1 i D1 + E), 5.2.4 (z wyjątkiem stosowania tachografu, które uwzględnione zostało w ppkt 9.3.1) i 5.2.5 (z wyjątkiem C1, C1 + E i D1 + E),
- 7.3.1.2. Kategoria D
- Podpunkt 5.5.1 i 5.5.2,
- 7.3.2. o wyrywkową kontrolę w zakresie ppkt 5.2.1, 5.2.2 i 5.2.6.
8. **Egzamin z zakresu umiejętności i zachowania**
- 8.1. *Pojazd i jego wyposażenie*
- 8.1.1. Przedmiotem egzaminu z zakresu umiejętności i zachowania w trakcie prowadzenia pojazdu z ręczną zmianą biegów jest kierowanie tym pojazdem.
- Jeżeli osoba ubiegająca się o prawo jazdy zdaje egzamin z umiejętności i zachowania na pojeździe z automatyczną zmianą biegów, fakt ten należy odnotować na prawie jazdy wydanym po zdaniu takiego egzaminu. Prawa jazdy z takim wskazaniem mogą być używane wyłącznie w celu kierowania pojazdami z automatyczną zmianą biegów.
- „Pojazd z automatyczną zmianą biegów” oznacza pojazd, w którym przełożenie przekładni zębatej między silnikiem a kołami może zmieniać się wyłącznie w przypadku użycia pedału gazu lub hamulców.

- 8.1.2. Pojazdy stosowane na egzaminach z zakresu umiejętności i zachowania muszą spełniać minimalne kryteria podane niżej. Państwa Członkowskie mogą przewidzieć bardziej rygorystyczne kryteria lub dodać inne.

Kategoria A:

- dostęp stopniowy art. 6 ust. 1 lit. b) tiret pierwsze pierwsza część zdania: motocykle bez kosza, o pojemności powyżej 120 cm³, rozwijające prędkość wynoszącą co najmniej 100 km/h,
- dostęp bezpośredni art. 6 ust. 1 lit. b) tiret pierwsze druga część zdania: motocykle bez kosza, o mocy silnika wynoszącej co najmniej 35 kW;

Kategoria B:

czterokołowe pojazdy kategorii B rozwijające prędkość wynoszącą co najmniej 100 km/h;

Kategoria B + E:

zespoły składające się z pojazdu egzaminacyjnego kategorii B i przyczepy o maksymalnej dopuszczalnej masie wynoszącej co najmniej 1 000 kilogramów, rozwijające prędkość wynoszącą co najmniej 100 km/h, nieobjęte kategorią B;

Kategoria C:

pojazdy kategorii C o maksymalnej dopuszczalnej masie wynoszącej co najmniej 10 000 kilogramów i o długości co najmniej 7 metrów, rozwijające prędkość wynoszącą co najmniej 80 km/h;

Kategoria C + E:

albo pojazdy przegubowe o maksymalnej dopuszczalnej masie wynoszącej co najmniej 18 000 kg i o długości co najmniej 12 metrów, rozwijające prędkość wynoszącą co najmniej 80 km/h lub zespoły składające się z pojazdu egzaminacyjnego kategorii C i przyczepy o długości co najmniej 4 metrów, o maksymalnej dopuszczalnej masie wynoszącej co najmniej 18 000 kilogramów i długości co najmniej 12 metrów, rozwijające prędkość wynoszącą co najmniej 80 km/h;

Kategoria D:

pojazdy kategorii D o długości nie mniejszej niż 9 metrów i rozwijające prędkość wynoszącą co najmniej 80 km/h;

Kategoria D + E:

zespoły składające się z pojazdu egzaminacyjnego kategorii D i z przyczepy, o maksymalnej dopuszczalnej masie wynoszącej co najmniej 1 250 kilogramów i rozwijające prędkość wynoszącą co najmniej 80 km/h.

Podkategorie nieobowiązkowe

Podkategoria A1:

Motocykl bez kosza, o pojemności co najmniej 75 cm³;

Podkategoria B1:

pojazdy trójkołowe lub czterokołowe o napędzie silnikowym, rozwijające prędkość co najmniej 60 km/h;

Podkategoria C1:

pojazdy podkategorii C1, o maksymalnej dopuszczalnej masie co najmniej 4 000 kilogramów i rozwijające prędkość co najmniej 80 km/h;

Podkategoria C1 + E:

zespoły składające się z pojazdów egzaminacyjnych kategorii C1 i z przyczepy, o maksymalnej dopuszczalnej masie co najmniej 2 000 kilogramów i o długości co najmniej 8 metrów, rozwijające prędkość co najmniej 80 km/h;

Podkategoria D1:

pojazdy podkategorii D1 rozwijające prędkość co najmniej 80 km/h;

Podkategoria D1 + E:

zespoły składające się z pojazdu egzaminacyjnego podkategorii D1 i z przyczepy, o maksymalnej dopuszczalnej masie co najmniej 1 250 kilogramów i rozwijające prędkość co najmniej 80 km/h.

8.2. *Egzaminowane umiejętności i zachowanie.*

Zasady określone poniżej stosuje się wyłącznie w przypadku, gdy są one zgodne z parametrami pojazdu.

8.2.1. *Przygotowanie pojazdu*

Osoby ubiegające się o prawo jazdy muszą wykazać, że posiadają umiejętność przygotowania pojazdu do bezpiecznej jazdy, spełniając następujące wymogi (odniesienia dotyczą ppkt 3.1 niniejszego załącznika) ppkt 3.1.2, 3.1.3 (podpunkt dotyczący pasów bezpieczeństwa ma zastosowanie tylko w przypadku, gdy są one wymagane przez prawo) i 3.1.4.

8.2.2. *Kontrola techniczna pojazdu*

Osoby ubiegające się o prawo jazdy muszą wykazać, że posiadają umiejętność stosowania urządzeń sterujących pojazdu, wykonując dostatecznie dobrze następujące manewry (odniesienia dotyczą ppkt 3.2 niniejszego załącznika):

Podpunkty 3.2.1 (ruszanie na nawierzchni płaskiej oraz, w miarę możliwości, pod górę), 3.2.2, 3.2.3 i 3.2.6 (z wyjątkiem awaryjnego zatrzymania pojazdu, które uwzględniono w pkt 10.1.1).

Wybrane manewry określone w ppkt 3.2.4, 3.2.5 i 3.2.7 są przedmiotem egzaminu (przynajmniej dwa manewry w odniesieniu do trzech punktów, łącznie z jednym manewrem na biegu wstecznym). Manewry określone w ppkt 3.2.5 objęte są egzaminem w przypadku pojazdów kategorii C, D, B + E, C + E i D + E. Osoby ubiegające się o prawo jazdy tych kategorii muszą wykonać manewr cofania po łuku, którego kształt pozostawia się uznaniu samych Państw Członkowskich.

8.2.3. *Zachowanie w ruchu drogowym*

Osoby ubiegające się o prawo jazdy muszą wykonać w normalnych warunkach ruchu drogowego wszystkie następujące manewry, określone w niniejszym załączniku, w sposób całkowicie bezpieczny i z uwzględnieniem wszystkich środków ostrożności: ppkt 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.1.4, 4.1.5, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3, 4.2.4, 4.2.5, 4.2.9 i 4.2.10, oraz manewry wymienione w ppkt 4.2.6, 4.2.7 i 4.2.8, jeżeli istnieje taka możliwość.

8.3. *Przepisy szczególne dotyczące kategorii A, C, D, C + E i D + E*

Oprócz wymienionych powyżej manewrów osoby ubiegające się o prawo jazdy kategorii A, D, C + E i D + E muszą wykonać następujące manewry (odniesienia dotyczą ust. 5 niniejszego załącznika):

8.3.1. *Kategoria A:*

Podpunkty 5.1.2 (odblokowanie motocykla ze wspornika i ruszenie bez pomocy silnika, za pomocą przemieszczania się na nogach obok pojazdu), 5.1.3 i 5.1.6. Jeżeli prawo wymaga używania kasku, należy sprawdzić jego dopasowanie. Egzamin obejmuje wybrane czynności kontrolne, wymienione w ppkt 5.1.1. Zdolność utrzymania równowagi (ppkt 5.1.5) sprawdza się przy różnych prędkościach, w tym także przy małej prędkości, oraz w różnych sytuacjach związanych z kierowaniem pojazdu, z wyjątkiem przewozu pasażerów, który uwzględniony został w ppkt 9.1.2.1.

8.3.2. *Kategorie C, D, C + E i D + E:*

Podpunkty 5.2.8, 5.2.9 (z wyjątkiem C1 i D1), 5.2.10 (z wyjątkiem C1 i D1) oraz 5.2.11 (z wyjątkiem C1 i D1).

8.3.3. *Kategoria D:*

Podpunkt 5.5.3.

9. **Egzamin teoretyczny lub egzamin z zakresu umiejętności i zachowania**

9.1. Umiejętności i zachowanie osoby ubiegającej się o prawo jazdy w dziedzinach wymienionych poniżej sprawdza się na egzaminie teoretycznym lub na egzaminie z zakresu umiejętności i zachowania, według uznania Państw Członkowskich.

9.1.1. *Wszystkie kategorie*

9.1.1.1. Wyrwykowe kontrole dotyczące stanu ogumienia, świateł, reflektorów, układu kierowniczego, hamulców, kierunkowskazów i dźwiękowych urządzeń ostrzegawczych.

- 9.1.1.2. Środki ostrożności niezbędne przy wysiadaniu z pojazdu;
- 9.1.2. **Kategoria A**
- 9.1.2.1. Utrzymanie równowagi podczas przewożenia pasażera;
- 9.1.3. **Kategorie C, D, C + E i D + E:**
- 9.1.3.1. Użytkowanie tachografu;
- 9.1.4. **Kategoria C + E:**
- 9.1.4.1. Podłączanie i odłączanie przyczepy i/lub naczepy do/od ciągnika;
- 9.1.4.2. Czynniki bezpieczeństwa dotyczące obciążenia pojazdu.
10. **Egzamin nieobowiązkowy z zakresu umiejętności i zachowania**
- Podczas egzaminu z zakresu umiejętności i zachowania można sprawdzić również aspekty umiejętności i zachowania wymienione poniżej.
- 10.1. *Wszystkie kategorie*
- 10.1.1. Hamowanie awaryjne.
- 10.2. *Kategoria A:*
- 10.2.1. Zawracanie.
- 10.3. Czytanie mapy drogowej można sprawdzić na egzaminie teoretycznym lub na egzaminie z zakresu umiejętności i zachowania (z wyjątkiem przypadku C1, C1 + E, D1 i D1 + E).
11. **Ocena egzaminu z zakresu umiejętności i zachowania**
- W przypadku każdej z wymienionych powyżej sytuacji ocena musi odzwierciedlać stopień łatwości, z jaką osoba ubiegająca się o prawo jazdy posługuje się urządzeniami sterującymi pojazdu, oraz zdolność do całkowicie bezpiecznego kierowania pojazdem w warunkach ruchu drogowego. Egzaminator musi czuć się bezpiecznie podczas egzaminu. Błędy w kierowaniu pojazdem lub niebezpieczne zachowanie, bezpośrednio zagrażające bezpieczeństwu pojazdu, pasażerów lub innych użytkowników drogi, skutkuje niezaliczeniem egzaminu, bez względu na to, czy egzaminator lub osoba towarzysząca zmuszone są interweniować, czy też nie. Niemniej jednak egzaminatorowi przysługuje swoboda podejmowania decyzji o zakończeniu egzaminu z umiejętności i zachowania.
- Osoby egzaminujące kandydatów na kierowców w zakresie umiejętności jazdy muszą przejść szkolenie dające im możliwość dokonania odpowiedniej oceny zdolności kandydata do bezpiecznego kierowania pojazdem. Praca egzaminatorów musi być monitorowana i nadzorowana przez organ upoważniony przez Państwo Członkowskie w celu zapewnienia prawidłowego i spójnego stosowania oceny błędów, zgodnie z normami ustanowionymi w niniejszym załączniku.
12. **Czas trwania egzaminu**
- Czas trwania egzaminu i przejechany dystans muszą umożliwiać ocenę umiejętności i zachowania, ustanowionych w ust. 8 i 9. Pod żadnym pozorem czas kierowania pojazdem na drodze nie może wynosić mniej niż 25 minut dla kategorii A, B i B + E oraz 45 minut w przypadku pozostałych kategorii.
13. **Miejsce egzaminu**
- Część egzaminu, mającą na celu ocenę technicznej kontroli pojazdu przez osobę ubiegającą się o prawo jazdy można przeprowadzić na specjalnym terenie egzaminacyjnym. Zawsze kiedy istnieje taka możliwość, część egzaminu mającą na celu ocenę zachowania w ruchu drogowym należy przeprowadzić na drogach poza obszarem zabudowanym, na autostradach i drogach szybkiego ruchu, jak również w ruchu miejskim, o różnym stopniu trudności, na jakie mogą napotkać kierowcy. Wskazane jest także, aby egzamin odbywał się w różnych warunkach natężenia ruchu drogowego.
14. Pojazdy używane na egzaminach z umiejętności i zachowania, które zostały wprowadzone do eksploatacji przed dniem 31 lipca 1991 r. i nie spełniają kryteriów ustanowionych dla tych pojazdów w ppkt 8.1.2 niniejszego załącznika, mogą być stosowane tylko przez okres nieprzekraczający trzech lat od tej daty.

ZAŁĄCZNIK III

MINIMALNE NORMY KONDYCJI FIZYCZNEJ I PSYCHICZNEJ DO KIEROWANIA POJAZDAMI O NAPĘDZIE SILNIKOWYM

DEFINICJE

1. Do celów niniejszego załącznika kierowców klasyfikuje się w dwóch grupach:
  - 1.1. *Grupa 1:*

kierowcy pojazdów kategorii A, B i B + E oraz podkategorii A1 i B1;
  - 1.2. *Grupa 2:*

kierowcy pojazdów kategorii C, C + E, D, D + E oraz podkategorii C1, C1 + E, D1 i D1 + E.
  - 1.3. Ustawodawstwo krajowe może przewidywać stosowanie przepisów wymienionych w niniejszym załączniku w odniesieniu do kierowców pojazdów kategorii B, którzy wykorzystują prawo jazdy do celów zawodowych (taksówki, karetki pogotowia itd.).
2. Podobnie osoby ubiegające się o prawo jazdy po raz pierwszy lub o przedłużenie okresu ważności prawa jazdy klasyfikuje się do grupy, do której będą należały w chwili wydania lub przedłużenia okresu ważności prawa jazdy.

BADANIA LEKARSKIE

3. *Grupa 1:*

osoby ubiegające się o prawo jazdy zobowiązane są do poddania się badaniom lekarskim, w przypadku gdy podczas dopełniania niezbędnych formalności lub w trakcie egzaminów uprawniających do otrzymania prawa jazdy okazuje się, że występuje u nich jedna bądź kilka wad zdrowotnych wymienionych w niniejszym załączniku.
4. *Grupa 2:*

badaniom lekarskim poddają się osoby ubiegające się o prawo jazdy, przed jego wydaniem po raz pierwszy, a kierowcy w okresie późniejszym poddają się badaniom okresowym, jakie mogą być wyznaczone przez ustawodawstwo krajowe.
5. Normy ustanowione przez Państwa Członkowskie w odniesieniu do wydawania lub przedłużania terminu ważności prawa jazdy mogą być bardziej rygorystyczne niż te wymienione w niniejszym załączniku.

WZROK

6. Wszystkie osoby ubiegające się o prawo jazdy poddają się właściwemu badaniu w celu upewnienia się, czy posiadają one odpowiednią ostrość widzenia do kierowania pojazdami o napędzie silnikowym. W przypadku wątpliwości co do odpowiedniej zdolności widzenia osoby ubiegającej się o prawo jazdy, osoba taka poddaje się badaniu przez właściwy organ medyczny. Podczas takiego badania zwraca się szczególną uwagę na: ostrość widzenia, pole widzenia, widzenie w półmroku oraz na postępujące wady wzroku.

Do celów niniejszego załącznika soczewek wewnątrzgałkowych nie uważa się za soczewki korekcyjne.

Grupa 1:

- 6.1. Osoby ubiegające się o prawo jazdy lub o przedłużenie terminu jego ważności muszą wykazać się obuoczną ostrością widzenia, w razie konieczności — przy zastosowaniu soczewek korekcyjnych, wynoszącą przynajmniej 0,5 dla obu oczu naraz. Praw jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu ich ważności, jeżeli podczas badań lekarskich okazuje się, że poziome pole widzenia wynosi mniej niż 120°, z wyjątkiem przypadków wyjątkowych, należycie uzasadnionych na podstawie przychyłnej opinii lekarskiej i pozytywnego wyniku egzaminu praktycznego, lub gdy okazuje się, że dana osoba posiada inną wadę wzroku, która mogłaby zagrażać bezpiecznej jeździe. W przypadku wykrycia bądź zgłoszenia postępującej wady wzroku prawo jazdy może zostać wydane lub jego okres ważności może zostać przedłużony, z zastrzeżeniem, że osoba ubiegająca się o to, podda się regularnemu badaniu przez kompetentny organ medyczny.

- 6.2. Ostrość widzenia u osób ubiegających się o wydanie prawa jazdy lub o przedłużenie okresu jego ważności, u których występuje całkowita utrata możliwości widzenia na jedno oko, albo u osób widzących wyłącznie za pomocą jednego oka (np. w przypadku diplopii), musi wynosić przynajmniej 0,6, w razie konieczności — z zastosowaniem soczewek korekcyjnych. Właściwy organ medyczny musi poświadczyć, że osoba dana widzi na jedno oko przez wystarczająco długo, aby umożliwić dostosowanie, a pole widzenia na to oko jest normalne.

Grupa 2:

- 6.3. Osoby ubiegające się o prawo jazdy lub o przedłużenie terminu jego ważności muszą wykazać się ostrością widzenia, w razie konieczności — przy zastosowaniu soczewek korekcyjnych, wynoszącą przynajmniej 0,8 dla oka sprawniejszego i przynajmniej 0,5 dla oka słabszego. Jeżeli dla osiągnięcia wartości 0,8 i 0,5 dana osoba korzysta z soczewek korekcyjnych, pole widzenia bez tych soczewek dla każdego oka musi wynosić 0,05, albo minimalna ostrość widzenia (0,8 i 0,5) musi zostać osiągnięta za pomocą okularów o sile nieprzekraczającej czterech dioptrii (plus lub minus), bądź za pomocą soczewek kontaktowych (widoczność bez środków korekcyjnych = 0,05). Środki korekcyjne muszą być dobrze tolerowane. Prawo jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie lub kierowców bez normalnego obuocznego pola widzenia lub cierpiących na diplopię.

SŁUCH

7. Prawo jazdy można wydawać lub przedłużać okres ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie lub kierowców z grupy 2, z zastrzeżeniem opinii właściwych organów medycznych; podczas badań lekarskich zwraca się szczególną uwagę na zakres kompensacji.

OSOBY Z DYSFUNKCJĄ NARZĄDU RUCHU

8. Prawo jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie i kierowców cierpiących na dolegliwości lub nieprawidłowości w zakresie układu ruchowego, które mogą stanowić zagrożenie w sytuacji kierowania pojazdem o napędzie silnikowym.

Grupa 1:

- 8.1. Z zastrzeżeniem niektórych ograniczeń prawa jazdy można wydawać osobom ubiegającym się o nie oraz kierowcom niepełnosprawnym fizycznie po wydaniu opinii przez właściwy organ medyczny. Opinię wydaje się na podstawie oceny danej dolegliwości czy nieprawidłowości oraz, w miarę potrzeby, na podstawie egzaminu praktycznego. Opinia taka musi także wskazywać rodzaj zmian, jakie trzeba przeprowadzić w pojeździe oraz ewentualny przyrząd ortopedyczny dla kierowcy, w zakresie, w jakim egzamin z zakresu umiejętności i zachowania wykazuje, że zastosowanie takiego przyrządu podczas jazdy nie stanowi zagrożenia.

- 8.2. Prawo jazdy można wydawać oraz przedłużać okres ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie, które cierpią na postępującą dolegliwość, z zastrzeżeniem, że osoba niepełnosprawna poddaje się regularnym badaniom, w celu sprawdzenia, czy jest nadal zdolna do całkowicie bezpiecznego kierowania pojazdem.

W przypadku gdy upośledzenie nie ma charakteru postępującego, prawa jazdy można wydawać albo przedłużać okres ich ważności bez przeprowadzania regularnych kontrolnych badań lekarskich.

Grupa 2:

- 8.3. Właściwy organ medyczny zobowiązany jest należycie rozważyć dodatkowe ryzyka i zagrożenia, jakie mogą mieć miejsce w przypadku kierowania pojazdami przez osoby zaliczane do tej grupy.

CHOROBY UKŁADU SERCOWO-NACZYNIOWEGO

9. Wszelkie choroby, które mogą narażać osobę ubiegającą się o prawo jazdy po raz pierwszy lub kierowcę wnioskującego o przedłużenie okresu ważności prawa jazdy na nagłą niewydolność układu sercowo-naczyniowego, przy której nagłe osłabienie funkcji mózgowych stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa drogowego.

Grupa 1:

- 9.1. Prawo jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie czy kierowców z poważną arytmią.

- 9.2. Prawa jazdy można wydawać lub przedłużać okres ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie czy kierowców ze stymulatorem serca, z zastrzeżeniem opinii upoważnionego lekarza i regularnych kontrolnych badań lekarskich.
- 9.3. Decyzję o wydaniu lub przedłużeniu okresu ważności prawa jazdy w przypadku osób ubiegających się o nie czy kierowców cierpiących na nieprawidłowe ciśnienie tętnicze krwi podejmuje się na podstawie innych wyników badań, przy ocenie komplikacji i zagrożenia dla bezpieczeństwa drogowego.
- 9.4. Ogólnie mówiąc, prawa jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu jego ważności w przypadku osób ubiegających się o nie czy kierowców cierpiących na dusznicę bolesną podczas odpoczynku albo w przypadku emocji. Wydanie prawa jazdy lub przedłużenie okresu jego ważności w przypadku osoby ubiegającej się o nie czy kierowcy cierpiącego na martwicę niedokrwienną mięśnia sercowego podlega opinii upoważnionego lekarza oraz, w razie konieczności, regularnym kontrolnym badaniom lekarskim.

Grupa 2:

- 9.5. Właściwy organ medyczny należy rozważyć dodatkowe ryzyka i zagrożenia, jakie mogą mieć miejsce w przypadku kierowania pojazdami przez osoby zaliczane do tej grupy.

CUKRZYCA

10. Prawa jazdy można wydawać lub przedłużać okres ich ważności w przypadku osób cierpiących na cukrzycę, z zastrzeżeniem opinii upoważnionego lekarza i regularnych kontrolnych badań lekarskich, właściwych dla każdego przypadku.

Grupa 2:

- 10.1. Prawa jazdy można wydawać lub przedłużać okres ich ważności tylko w wyjątkowych przypadkach, w przypadku osób ubiegających się o prawo jazdy czy kierowców wnoszących o przedłużenie okresu jego ważności, cierpiących na cukrzycę i wymagających leczenia insuliną oraz z zastrzeżeniem należytej uzasadnionej opinii upoważnionego lekarza i regularnych kontrolnych badań lekarskich.

SCHORZENIA NEUROLOGICZNE

11. Praw jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie czy kierowców cierpiących na poważne schorzenie neurologiczne, o ile do wniosku nie załączono opinii upoważnionego lekarza.

Zaburzenia neurologiczne związane z chorobami czy interwencją chirurgiczną skutkującą uszkodzeniem ośrodkowego lub obwodowego układu nerwowego, prowadzącym do niedoborów czuciowych czy motorycznych oraz zakłócenia równowagi i koordynacji, muszą zostać odpowiednio rozpatrzone w zakresie skutków czynnościowych i zagrożenia postępującym charakterem schorzenia. W takich sytuacjach wydanie prawa jazdy lub przedłużenie okresu jego obowiązywania, w przypadku niebezpieczeństwa pogorszenia się stanu zdrowia, może podlegać okresowej ocenie.

12. Napady padaczkowe lub inne nagłe zaburzenia stanu świadomości u osoby prowadzącej pojazd z napędem silnikowym stanowią poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa drogowego.

Grupa 1:

- 12.1. Prawo jazdy można wydać lub przedłużyć okres jego ważności pod warunkiem przeprowadzenia badania przez właściwy organ medyczny i z zastrzeżeniem regularnych kontrolnych badań lekarskich. Dany organ wydaje orzeczenie o stopniu zaawansowania epilepsji lub innych zaburzeń świadomości, klinicznej postaci choroby i jej postępującym charakterze (np. brak napadu od dwóch lat) oraz o przeprowadzonym leczeniu i jego wynikach.

Grupa 2:

- 12.2. Praw jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie czy kierowców cierpiących na napady padaczkowe lub nagłe zaburzenia świadomości albo narażonych na wystąpienie takich napadów czy zaburzeń.

ZABURZENIA PSYCHICZNE

Grupa 1:

- 13.1. Praw jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie czy kierowców cierpiących na:

- poważne zaburzenia psychiczne, wrodzone lub spowodowane chorobą, urazem albo operacją neurochirurgiczną,
- poważny niedorozwój umysłowy,
- poważne problemy związane z zachowaniem się, spowodowane starzeniem się, lub zaburzenia osobowości prowadzące do poważnego osłabienia rozsądku, zachowania czy umiejętności dostosowania się,

o ile do wniosku przedkładanego przez te osoby nie załączono opinii upoważnionego lekarza oraz, w razie konieczności, z zastrzeżeniem regularnych kontrolnych badań lekarskich.

Grupa 2:

- 13.2. Właściwy organ medyczny należycie rozważy dodatkowe ryzyka i zagrożenia, jakie mogą mieć miejsce w przypadku kierowania pojazdami przez osoby zaliczane do tej grupy.

ALKOHOL

14. Spożywanie alkoholu stanowi podstawowe zagrożenie dla bezpieczeństwa drogowego. W związku ze skalą problemu służby medyczne muszą wykazać się wyjątkową czujnością.

Grupa 1:

- 14.1. Praw jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie czy kierowców uzależnionych od alkoholu lub niebędących w stanie powstrzymać się od picia i kierowania pojazdem.

Osoby ubiegające się o prawo jazdy i kierowcy, którzy w przeszłości byli uzależnieni od alkoholu, mogą otrzymać prawo jazdy lub uzyskać przedłużenie okresu jego ważności po udowodnionym okresie abstynencji oraz z zastrzeżeniem opinii upoważnionego lekarza i regularnych kontrolnych badań lekarskich.

Grupa 2:

- 14.2. Właściwy organ medyczny należycie rozważy dodatkowe ryzyka i zagrożenia, jakie mogą mieć miejsce w przypadku kierowania pojazdami przez osoby zaliczane do tej grupy.

LEKI I PRODUKTY LECZNICZE

15. *Nadużywanie:*

Praw jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie czy kierowców uzależnionych od substancji psychotropowych lub regularnie nadużywających takich substancji, niezależnie od kategorii prawa jazdy, o jaką się ubiegają.

Regularne zażywanie:*Grupa 1:*

- 15.1. Praw jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie czy kierowców, którzy regularnie zażywają substancje psychotropowe, w jakiegokolwiek postaci, które mogą obniżać zdolność bezpiecznego kierowania pojazdem, w przypadku gdy wchłaniane ilości mogą niekorzystnie wpływać na jazdę. Przepis niniejszy stosuje się w odniesieniu do wszystkich innych produktów leczniczych czy kombinacji produktów leczniczych, wpływających na zdolność kierowania pojazdem.

Grupa 2:

- 15.2. Właściwy organ medyczny należy rozważyć dodatkowe ryzyka i zagrożenia, jakie mogą mieć miejsce w przypadku kierowania pojazdami przez osoby zaliczane do tej grupy.

ZABURZENIA NERKOWE

Grupa 1:

- 16.1. Prawa jazdy można wydawać lub przedłużać okres ich ważności w przypadku osób cierpiących na ostrą niewydolność nerek, z zastrzeżeniem opinii upoważnionego lekarza i regularnych kontrolnych badań lekarskich.

Grupa 2:

- 16.2. Oprócz wyjątkowych przypadków, należy uzasadnionych na podstawie opinii upoważnionego lekarza oraz z zastrzeżeniem regularnych kontrolnych badań lekarskich praw jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu ich ważności w przypadku osób ubiegających się o nie albo kierowców cierpiących na ostrą i nieodwracalną niewydolność nerek.

PRZEPISY RÓŻNE

Grupa 1:

- 17.1. Z zastrzeżeniem opinii upoważnionego lekarza oraz, w razie konieczności, regularnych kontrolnych badań lekarskich prawa jazdy można wydawać lub przedłużać okres ich ważności w przypadku osób z przeszczepionym organem albo sztucznym wszczepem, które wpływają na zdolność kierowania pojazdem.

Grupa 2:

- 17.2. Właściwy organ medyczny należy rozważyć dodatkowe ryzyka i zagrożenia, jakie mogą mieć miejsce w przypadku kierowania pojazdami przez osoby zaliczane do tej grupy.
18. Z zasady przyjmuje się, że w przypadku gdy osoby ubiegające się o prawo jazdy lub kierowcy cierpią na zaburzenie, które nie zostało wymienione w poprzednim ustępie, lecz może być lub skutkować czynnością niedolnością wpływającą na bezpieczeństwo za kierownicą, praw jazdy nie wydaje się ani nie przedłuża się okresu ich ważności, o ile do wniosku nie załączono opinii upoważnionego lekarza oraz, w razie konieczności, z zastrzeżeniem regularnych kontrolnych badań lekarskich.
-